

L' ESPERANTO

Monata bulteno de la Genta Esperanto-Grupo.

Bulletin mensuel du Groupe Espérantiste Gantois.

Maandelijksch tijdschrift van den Gentschen Esperantisten Groep.

REDAKCIÓ :

RÉDACTION :

REDACTIE :

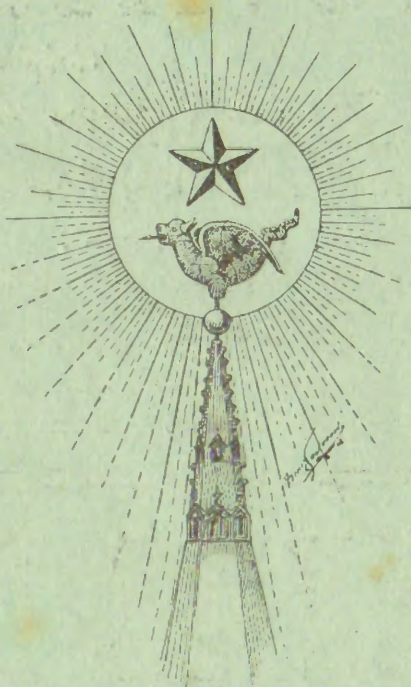
Michel Sebruyns

84, Rue de Gand,

MONT-ST - AMAND

lez GAND.

ADMINISTRACIO :

kaj ANONCOJ :

ADMINISTRATION

et ANNONCES :

ADMINISTRATIE en
AANKONDIGINGEN :

Henri Petiau

60, Boul^d. St. Liévin

GAND.

Enhavo : Kuraĝigajoj. - La movado en Gento. - Pericles antaŭ la juĝantaro. - Priskribo pri Gento. - Interŝanĝado. - Bibliografio. Por la filatelistoj.

Sommaire : Nouveau Cours. - Exposition de Gand 1913. - Cathé-
chisme de l'Espéranto. - Cours d'Espéranto.

Inhoud : Nieuwe leergang. - Tentoonstelling van Gent 1913. - Cate-
chismus van Esperanto. - Leergang van Esperanto. - Belangrijk bericht!

Unu numero 0.10 fr. Le numéro 0.10 fr. Het nummer 0.10 fr.

GENTO 1913.

GRANDS MAGASINS
DE
NOUVAUTÉS
A
L'INNOVATION

Téléphone 1091.

GAND, Rue des Champs, 45

Maisons à: Bruxelles, Ixelles, Anvers, Liège,
Verviers & Ostende.

Vendant le meilleur marché, les mieux assorties de toute la Belgique.

CONFECTIONS POUR DAMES ET FILLETES

Costume-tailleur sur mesure.

MODES — FOURRURES — PARFUMERIE — DENTELLES — ETC.

AU COIN DE RUE

Gento

RUE DES CHAMPS,

TELEFONO: 580.

VESTFAREJO POR VIROJ KAJ INFANOJ.

Laŭmezuraj vestaĵoj post kelkaj horoj.

ONI POVAS PROVI DU HOROJN POST LA MENDO.

Altranĉado kaj fasono zorgitaj.

Granda sortimento da Cemizoj, Kolumoj, Kravatoj, Strumpoj,

Gantoj, Capeloj kaj korpvestaĵoj.

L' ESPERANTO

Monata bulteno de la Genta Esperanto-Grupo.

Redakcio :
MICHEL SEBRUYNS
RUE DE GAND, Mt St AMAND (Gand.)

Administracio kaj Anoncoj :
HENRI PETIAU
60, BOULEVARD ST. LIÉVIN, GAND.

Ne presitajn manuskriptojn oni ne resendas. La redakcio konservas por si la rajton korekti laŭbezone la manuskriptojn.

Por ĉio, kio koncernas la redakcion, sin turni eksklusive al la ĉefredaktoro S^{ro} M. SEBRUYNS, 34, Rue de Gand, Mont St. Amand, (Gand.)

Un nouveau cours d'Espéranto pour commençants a lieu le Jeudi à 8 h. du soir au local "Salle des Notaires.,,

L'entrée est libre et gratuite tant pour dames et demolselles que pour messieurs.

Iederen Donderdag avond om 8 uren heeft een leergang van Esperanto plaats in het lokaal "Notarissenzaal.,,

De leergang vrij en kosteloos, is toegankelijk zoo voor dames als voor heeren.

Exposition de Gand 1913. Toonstelling van Gent 1913.

Moins de trois mois nous séparant de la date de l'ouverture de l'Exposition Universelle et Internationale de Gand 1913. L'ouverture solennelle en est fixée au 26 Avril, et contrairement à ce qu'il y a lieu pour la plupart des expositions, toutes les installations destinées à recevoir les plus beaux produits de tous les pays, sont déjà en grande partie achevées. Dans certains halls la décoration est terminée. Déjà nombre de vitrines sont placées, et grâce à la direction qui préside

Min dan drij maanden scheiden ons nog van den dag der opening van de Algemeene Wereldtentoonstelling van Gent 1913. De plechtige opening zal plaats hebben op 26 April, en, in tegenstelling met wat bijna in alle tentoonstellingen het geval is, al de installatiën, bestemd om de schoonste voortbrengselen van alle landen te ontvangen, zijn reeds grootendeels voltooid. In zekere hallen is de versiering geëindigd. Vele uitstallingen zijn geplaatst, en

au transport des innombrables colis, ce service marche à l'entière satisfaction des intéressés.

Mais il est un autre motif pour lequel, dès l'ouverture de l'Exposition afflueront dans notre ville des milliers d'étrangers, c'est que cette ouverture coïncide avec celle de l'Exposition quinquennale de fleurs, organisée par « La Société Royale d'Agriculture et de Botanique » de Gand, dans les splendides locaux de la salle des fêtes. Voici quelques détails sur l'importance de ces floralies, qui feront sans nul doute époque dans les annales de l'horticulture belge.

En 1908, année de la dernière exposition quinquennale de fleurs à Gand, la superficie occupée par les fleurs était de 8000 mètres carrés.

Cette année on dispose d'une superficie de 18000 mètres carrés, soit plus du double de celle de 1908. Dans ces chiffres, la salle de serre chaude compte pour 6000 mètres carrés.

A chaque extrémité de la grande saie, se trouve un restaurant, du haut duquel l'on a une vue d'ensemble sur la salle de serre tempérée, qui a une superficie d'un hectare. Ce sera probablement un spectacle unique au monde, de voir d'un coup d'œil une étendue de 10.000 mètres carrés, couverte de plantes vertes et fleuries. De là on entrera alors dans la salle de serre chaude, qui couvrira un espace égal aux trois quarts de celui, occupé en 1908 par les dernières Floralies.

Les détails qui précèdent seront sans nul doute de nature à justifier

dank aan het bestuur dat het overbrengen der ontelbare kisten en bakken verzorgt, geschiedt dit werk tot volledige voldoening der belanghebbenden.

Maar er is eene andere reden, waarom in onze stad, reeds bij den aanvang der Tentoonstelling duizenden vreemdelingen zullen toestroomen; 't is dat die opening samenvalt met de vijfjaarlijksche Tentoonstelling van bloemen, ingericht door de « Koninklijke Maatschappij van Landbouw en Hofbouw » van Gent, in de prachtige lokalen van het feestpaleis. Ziehier eenige bijzonderheden over de belangrijkheid dier « Floraliën » die eene belangrijke gebeurtenis zullen uitmaken voor de annalen des Belgischen hofbouws.

In 1908, jaar der laatste vijfjaarlijksche Tentoonstelling van bloemen te Gent, besloeg de oppervlakte der tentoongestelde bloemen 8000 met. vierkant.

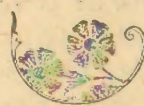
Dit jaar beschikt men over eene uitgestrektheid van 18000 meters vierkant, 't zij meer dan het dubbel van deze van 1908. In die cijfers, telt de zaal der warme serre voor 6000 meters vierkant.

Aan ieder uiteinde der groote zaal, bevindt zich eene spijszaal, van welks hoogte men een algemeen zicht geniet op de zaal der gematigde serre, die eene oppervlakte van eene hektare beslaat. 't Zal waarschijnlijk een eenig schouwspel zijn, van met éenen oogslag eene uitgestrektheid te omvatten van 10.000 vierk. meters, bedekt met groene en bloeiende planten. Van daar gaat men in de zaal der warme serre die eene opper-

les espérances les plus optimistes pour le grand succès de l'ouverture de notre Exposition.

Nous donnerons, dans un prochain numéro, quelques détails sur l'importance des autres parties de l'Exposition.

A. M.

Cathéchisme de l'Espéranto.

1. *Qu'est-ce que l'Espéranto ?*

C'est la langue auxiliaire Universelle.

2. *Qui en fut l'inventeur ?*

Le docteur L. ZAMENHOF de Varsovie.

3. *Comment conçut-il l'idée de la créer ?*

La ville natale du célèbre créateur de l'Espéranto comprend une population, composée de plusieurs nationalités. Les habitants se querellent bien souvent et ces querelles dégénèrent parfois en rixes sanglantes.

La cause de ses malentendus n'est, la plupart du temps, que la diversité des langues et l'impossibilité qui en résulte de se faire comprendre. Le jeune ZAMENHOF, déjà du temps qu'il fréquentait l'école en fut frappé et conçut l'idée de créer une langue artificielle.

4. *Mit-il son projet à exécution ?*

Oui, déjà dans son jeune âge il fit plusieurs projets de langues arti-

vlakte zal beslaan gelijk aan de drie vierden van deze, ingenomen in 1908 door de laatste Floraliën.

Die bijzonderheden zullen ongetwijfeld in staat zijn de meest optimistische betrachtingen te verrechtvaardigen, voor den grooten bijval der opening onzer Tentoonstelling.

Wij zullen, in een volgend nummer, eenige bijzonderheden geven, betrekkelijk de belangrijkheid van de andere deelen der Tentoonstelling.

Catechismus van Esperanto.

1. *Wat is Esperanto ?*

't Is de hulpwereldtaal.

2. *Wie is er de uitvinder van ?*

Doctor L. Zamenhof van Varsovia.

3. *Hoe kreeg hij het gedacht ze te maken ?*

De geboortestad van den beroemden uitvinder van Esperanto bevat eene bevolking, samengesteld uit verscheidene nationaliteiten. De inwoners zijn dikwijls in ongeschil en niet zelden breken er bloedige onlusten onder hen uit.

De oorzaak van die oneendigheden was doorgans het verschil van talen en de onmogelijkheid die er uit voortspruit zich onderling te doen verstaan. De jonge Zamenhof, reeds ten tijde dat hij ter schole ging, was er door getroffen en hij vatte het gedacht op eene kunstmatige taal te scheppen.

4. *Bracht hij zijn besluit ten uitvoer ?*

Ja; reeds in zijne jeugd maakte

ficielles, mais aucun ne lui plut et il se mit à étudier à fond une trentaine de langues.

Enfin, après trente ans d'essais, de tâtonnements et de recherches laborieuses il édita en 1887 son projet définitif : l'Esperanto.

5. *Comment l'apparition de l'Esperanto fut-elle accueillie ?*

Comme toute nouveauté : avec froideur et méfiance, et les détracteurs, naturellement, ne manquèrent point.

6. *Cela dura-t'il longtemps ?*

Non, les personnes sérieuses, les savants surtout, après avoir examiné la création du docteur Zamenhof, furent frappés de la simplicité, de la facilité en même temps que de la richesse et l'harmonie de la nouvelle langue, et la déclarèrent la plus parfaite parue jusqu'à ce jour.

7. *Que savez vous de sa propagation ?*

Lentement mais sûrement au debut, l'Esperanto prit bientôt un essor prodigieux.

En France, en Allemagne, en Angleterre surtout elle trouva d'enthousiastes et zélés propagateurs.

8. *Quelle est la situation de l'Esperanto aujourd'hui ?*

Elle compte plus d'un million d'adeptes, disséminés jusque dans les pays les plus reculés du monde.

9. *Citez l'appréciation du célèbre écrivain russe Tolstoï ?*

Les efforts, que demande l'étude de l'Esperanto sont si minimes et les avantages qui en résultent sont

hij verscheidene ontwerpen van kunstmatige talen, maar geen een scheen hem te behagen en hij begon zelf grondig een dertigtal talen te bestudeeren. Eindelijk, na dertig jaren moeilijke en aanhoudende opzoekingen, gaf hij in 1887 zijn beslissend ontwerp uit : het Esperanto.

5. *Hoe werd de verschijning van Esperanto onthaald ?*

Zooals alle nieuwigheid zeer koeltjes en met mistrouwen; er ontbraken natuurlijk geene kwaadsprekers en spotters.

6. *Duurde dat lang ?*

Neen, de ernstige lieden, de geleerden voornamelijk, na de uitvinding van Doktor Zamenhof onderzocht te hebben, waren getroffen door de eenvoudigheid, de gemakkelijheid en tevens de plooibaarheid en welvuldigheid der nieuwe taal, en verklaarden haar stoutweg de volmaakste van al de kunstmatige talen, die tot heden het licht zagen.

7. *Wat weet gij over hare verspreiding ?*

Langzaam maar zeker in het begin, nam Esperanto weldra eene wonderlijke vlucht. Voornamelijk in Duitschland, Frankrijk en Engeland vond zij geestdriftige en ieverige verspreiders.

8. *Wat is de toestand van Esperanto op onze dagen ?*

Zij telt meer dan één millioen aanhangers, verspreid tot in de verste landen van de wereld.

9. *Geef de beoordeeling van den beroemden russischen schrijver Tolstoï.*

De krachtinspanningen, die de studie van Esperanto vereischt zijn

si grands, que tout homme cultivé aurait tort de ne pas étudier cette langue.

10. *Qui prouve le plus le progrès et la marche toujours victorieuse de l'Esperanto ?*

Les 8 congrès internationaux.

11. *Où eurent-ils lieu ? et quand ?*

Le 1e à Boulogne-sur-Mer en France en 1905; le 2e à Genève en Suisse en 1906; le 3e à Cambridge en Angleterre en 1907; le 4e à Dresden en Saxe en 1908; le 5e à Barcelone en Espagne en 1909; le 6e à Washington aux Etats-Unis en 1910; le 7e à Anvers en Belgique en 1911; le 8e à Cracovie en Autriche en 1912.

12. *Par quels faits ces congrès démontrent-ils le succès et l'utilité de l'Esperanto ?*

Par le grand nombre d'adhérents, par leur universalité, par la facilité de se comprendre mutuellement, par la représentation des diverses classes de la société, des diverses opinions politiques et religieuses, etc. etc.

13. *Donnez quelques particularités du Congrès d'Anvers en 1911.*

Il y avait 2000 adhérents, représentant 42 nationalités différentes. Toutes les réunions, les représentations théâtrales, les concerts, les discussions eurent lieu en Esperanto.

Les classes sociales, les religions les plus diverses, s'y rencontraient : en effet : il y eut des sections de médecins, d'avocats, de juristes, de militaires, d'ouvriers, d'étudiants, de catholiques, de francs-maçons, de

zoo klein en de voordeelen, die er uit voortvloeien zoo groot, dat ieder ontwikkeld mensch ongelijk zou hebben, die taal niet aan te leeren.

10. *Wat bewijst het meest den vooruitgang en den zegepraalenden tocht der wereldtaal ?*

De 8 wereldkongressen.

11. *Waar hadden zij plaats ? en wanneer ?*

Het 1e te Boulogne-aan-Zee in Frankrijk in 1905; het 2e te Genève in Zwitserland in 1906; het 3e te Cambridge in Engeland in 1907; het 4e te Dresden in Saxon in 1908; het 5e te Barcelona in Spanje in 1909; het 6e te Washington in de Vereenigde staten in 1910; het 7e te Antwerpen in België in 1911; het 8e te Cracovie in Oostenrijk in 1912.

12. *Door welke feiten bewijzen die Congressen den bijval en het nut van Esperanto ?*

Door het groot getal deelnemers, door hunne algemeenheid, door het gemak van elkander te verstaan, door de vertegenwoordiging der verschillende sociale standen; der verschillende politieke en godsdienstige gedachten, enz. enz.

13. *Geef eenige bijzonderheden over 't Congres van Antwerpen in 1911.*

Er waren ongeveer 2000 deelnemers, vertegenwoordigend 42 verschillende nationaliteiten.

Al de vergaderingen, tooneelvertooningen, concerten, besprekingen hadden plaats in Esperanto.

De verscheidenste maatschappelijke standen en godsdiensten waren er vertegenwoordigd : er waren afdeelingen van geneesheeren, juristen,

membres de la Croix-Rouge, de spiristes, d'aviateurs, etc. etc.

Les artistes du théâtre flamand représentèrent, toujours en Esperanto, la pièce de P. Spaak : « Kaatje ».

14. *Quel but se proposent d'atteindre les Espérantistes ?*

La pacification de tous les peuples.

15. *Par quoi se distinguent les relations entre Esperantistes ?*

Par une parfaite entente, une promptitude à se rendre des services de toutes sortes.

16. *Comment l'Esperanto rend-il des services au voyageur dans les pays étrangers.*

L'Esperantiste voyageant avertit un ami, un groupe ou un consul Esperantiste de la ville ou de la région qu'il doit traverser et il est certain d'y rencontrer un guide sûr et désintéressé qui se mettra à son entière disposition.

17. *Quelles sont, en général, les personnes auxquelles l'Esperanto peut rendre le plus de services ?*

Les commerçants, industriels, étudiants, voyageurs, collectionneurs, ouvriers, congressistes, etc.

(à suivre.)

militairen, werklieden, studenten, katholieken, vrijmetselaars, leden van het Rood Kruis, spirieten, luchtvaarders, enz. enz.

De artisten van het Vlaamsch Tooneel speelden in Esperanto het stuk : « Kaatje » van P. Spaak.

14. *Welk is het doel dat de Esperantisten zich voorstellen te bereiken ?*

De verbroedering van al de volkeren.

15. *Waardoor onderscheiden zich de betrekkingen tusschen Esperantisten ?*

Door eene volledige overeenkomst en eene bereidwilligheid om elkander allerhande diensten te bewijzen.

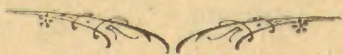
16. *Hoe bewijst Esperanto diensten aan den reiziger in de vreemde landen ?*

De reizende Esperantist verwittigt eenen vriend, eenen groep of eenen consul Esperantist van de stad of de streek die hij doortrekken wil, en hij is zeker er eenen trouwen en onbaatzuchtigen gids te vinden, die zich te zijner beschikking zal stellen.

17. *Welke zijn, in 't algemeen, de personen aan wie Esperanto het meest diensten kan bewijzen ?*

De handelaars, nijveraars, studenten, reizigers, verzamelaars, werklieden, kongressisten, enz.

('t vervolgt.)

Esperantistes ! Favorisez les firmes et les personnes, qui font de la réclame dans notre " Bulletin ", et dans les magasins, vous achetez, dites que vous êtes Espérantistes !

Cours d'Esperanto. Leergang van Esperanto

Nous publions chaque mois une leçon d'Esperanto ; le cours sera complet en 12 leçons. Un concours aura lieu à la fin de l'année ; les lauréats recevront comme prix des livres, journaux et revues en Esperanto.

Wij geven iedere maand eene les over Esperanto ; de leergang zal volledig zijn in 12 lessen. Een vrijkamp zal plaats hebben op 't einde des jaars ; de laureaten zullen Esperantische boeken, dagbladen of tijdschriften ontvangen.

Corrigé de la Traduction de la 1re Leçon.

1. Je suis un garçon. 2. Le fils du monsieur est un belge. 3. Une Anglaise pleure. 4. L'Allemand est avec un dame. 5. Le roi est un célibataire (ou : jeune homme.) 6. Le coq et la poule boivent, mais le bœuf et la vache ne boivent pas. 7. La sœur de la tante ne chante plus avec la maîtresse. 8. Comment se porte la princesse ? Je ne sais pas. 9. Où est le lion ? 10. Ils ne sont plus dans la maison de Marie. 11. Michel n'est pas l'époux de Marie. 12. Un garçon mais pas une fille est dans la maison. 13. Il y a (ou : il se trouve) du pain sur la chaise.

2e LEÇON

Formation du Pluriel.

On forme le pluriel des substantifs en y ajoutant « j ».

Ex. - Voorb. — La hundoj estas bestoj (les chiens sont des animaux-De honden zijn dieren) ; La fraŭlinoj sidas sur la seĝoj (les demoiselles sont assises sur les chaises-De jufvrouwen zitten op de stoelen).

Le complément direct.

Le complément direct, aussi bien au singulier qu'au pluriel prend "n," in 't enkelvoud als in 't meervoud.

Ex. Voorb. — Mi havas infanon (j'ai un enfant-ik heb een kind) ; Mi vin amas (je vous aime-ik bemin u) ; La knaboj havas birdojn (Les garçons ont des oiseaux-de knapen hebben vogels).

Verbetering

der oefening op de 1^e Les.

1. Ik ben een knaap. 2. De zoon van den heer is een Belg. 3. Eene Engelsche weent. 4. De Duitscher is met eene dame. De koning is een jongman. 6. De haan en de hen drinken, maar de os en de koe drinken niet. 7. De zuster van de tante zingt niet meer met de meesteres. 8. Hoe vaart de prinses ? Ik weet het niet. 9. Waar is de leeuw ? 10. Zij zijn niet meer in het huis van Maria. 11. Michiel is de echtgenoot van Maria niet. 12. Een jongen maar geen meisje is in het huis. 13. Er is (of : er ligt) brood op den stoel.

2^e LES

Meervoudsvorming.

Men vormt het meervoud der naamwoorden met er 'j, bij te voegen.

l'Interrogation.

La phrase affirmative devient interrogative en plaçant 'ĉu, devant.

Ex. Voorb. — Ĉu li mangas (est ce qu'il mange?-eet hij?); Ĉu la bovoj trinkas? (Les bœufs boivent-ils?-drinken de ossen?)

l'Adjectif.

Il se termine en 'a,. Il prend le 'j, du pluriel et l' 'n, accusatif dans les mêmes conditions que le nom.

Ex. - Voorb. — La bona patrino (la bonne mère-de goede moeder); Grandaj hundoj (de grands chiens-groote honden); Mi havas fortan hundon (j'ai un chien fort-ik heb een sterken hond); Ili aĉetis nigrajn seĝojn (ils ont acheté des chaises noires-zij hebben zwarte stoelen gekocht.)

REMARQUE : Les adjectifs donnent lieu à la formation de substantifs et de verbes et réciproquement.

Ex.-Voorb. — Varma (chaud-warm): varmo (chaleur-warmte); Obea (obéissant-gehoorzaam); obei (obéir-gehoorzamen); Patro (père-vader); patra (paternel-vaderlijk); Paroli (parler-spreken); parola (oral-mondelingsch.)

Les Contraires.

Les contraires (noms, verbes, adjectifs) se forment en plaçant 'mal, devant le radical.

Ex. - Voorb. — Granda (grand-groot); malgranda (petit-klein); Varma (chaud-warm); malvarma (froid-koud); Ami (aimer-beminnen); malami haŭr-haten); Ŝpari (épargner-sparen); malŝpari (dissiper-verkwisten); amikino (amie-vriendin); malamikino (ennemie-vijandin); Amo (amour-liefde); malamo (haine-haat).

Les Adverbes.

Ils se terminent en 'e, excepté ceux qui le sont de par leur nature, comme nun (maintenant); jam (déjà); morgaŭ (demain).

Ex.-voorbeeld. — Bone (bien-goed); Sankte (saintement-heilig); Mi ŝin amas sincere (je l'aime sincèrement-ik bemin haar oprecht); Li parolas amike (il parle amicalement-hij spreekt vriendelijk).

De ondervraging.

Een bevestigende zin wordt onder-vragend, als men er 'ĉu, vóór plaatst.

't Hoedanigheidswoord.

Het gaat uit op 'a,. Het neemt de 'j, des meervouds en de 'n, des accusa-tiefs in de zelfde voorwaarden als 't naamwoord.

BEMERKING : Van de hoedanigheidswoorden kan men naamwoorden en werkwoorden maken en omge-keerd.

De Tegenstellingen.

De tegenstellingen (naamwoorden, werkwoorden, hoedanigheidswoor-den) vormt men met 'mal, voor den stam te plaatsen.

De Bijwoorden.

Zij gaan uit op 'e, uitgenomen deze, die het zijn door hunnen aard zelf, zooals : nun (nu); jam (reeds of al); morgaŭ (morgen).

Les adverbes sont formés de substantifs, d'adjectifs et de verbes et donnent lieu à la formation de ceux-ci.

Ex.-Voorb. — Bono (le bien-het goede); bone (bien-goed of wel); Paroli (parler-spreken); parole (oralement-mondeling); Patro (père-vader); patre (paternellement-vaderlijk); Amo (amour-liefde); Ami (amoureusement-liefdevol) Jes (oui-ja); jese (affirmativement- bevestigend).

Le Passé.

On forme le passé du verbe (imparfait, passés défini et indéfini) en ajoutant 'is, au radical du verbe.

Ex.-Voorb. — Mi skribis (j'écrivais, j'écrivis, j'at écrit-ik schreef, ik heb geschreven); Ili trinkis (ils burent, ils buvaient; ils ont bu- zij dronken, zij hebben gedronken); La hundoj ne bojis plu (les chiens n'aboyaient, n'aboyèrent, n'ont plus aboyé-de honden basten, hebben niet meer gebast.)

Le Futur.

On forme le Futur en ajoutant 'os, au radical du verbe.

Ex.-Voorb. — Mi kantos (je chanterai-ik zal zingen); Ĉu oni dancos? (dansera-t-on?-zal men dansen?); Ni ne estos malobeaj (nous ne serons pas désobéissants-wij zullen niet ongehoorzaam zijn.)

Vocabulaire.

Lumo (lumière-licht); Ludoviko (Louis-Lodewijk); Brako (bras-arm); Gajni (gagner au jeu-in 't spel winnen); Laŭdi (louer-prijzen); Ŝpari (épargner-sparen); Beni (bénir-zegenen); Levi (lever opheffen); Aĉeti (acheter-koopen); Promeni (se promener-wandelen); Pura (propre, pur proper, zuiver); Feliĉa (heureux-gelukkig); Rekta (droit, pas courbe-recht, niet krom); Gaja (gai-vroolijk); Bela (beau-schoon); Nigra (noir- zwart); Arbo (arbre-boom); Aŭ (ou-of.)

Traduction.

Ĉu Mario estas la malamikino de la Francino? 2. La edzo de Ludovikino malŝparas. 3. Li mallevas la brakojn. 4. La onklino mallaudos la malpurajn knabojn. 5. Oni aĉetos grandan panon. 6. Feliĉe ŝi gajnis! 7. Ili promenis en la domo kun la Germaninoj. 8. Ĉu vi jesos? 9. La patrino de Miĥaelo fartas malbone, sed hieraŭ ŝi fartis bone. 10. Ĉu vi aĉetos tablojn aŭ seĝojn? 11. La filinoj de la princo estas malfortaj. 12. Mi scias, ke oni ne trinkos plu! 13. Kie kuŝas la leonino? 14. Birdoj gaje kantis sur la arboj.

De Verleden Tijd.

Men vormt den verleden tijd (on-volmaakt verleden tijden) met 'is, bij den stam van het werkwoord te voegen.

De Toekomende Tijd.

Men vormt den toekomenden tijd met 'os, bij den stam des werkwoords te voegen.

Woordenlijst.

Vertaling.

Belangrijk Bericht!

Vele personen, 't zij Hollanders, 't zij Gentenaars, voornamelijk werklieden, die de Fransche taal niet of slechts gedeeltelijk machtig zijn, drukken ons hun spijt uit onze leergangen niet te kunnen volgen, daar de voertaal tot hertoe het Fransch was.

Het bestuur van den Esperantisten-club, dat niet beters vraagt dan iedereen in staat te stellen de wereldtaal aan te leeren, heeft besloten, voor de Vlaamschsprekende bevolking van Gent eenen leergang van Esperanto in te richten. De lessen zullen gegeven worden door eenen Vlaamschen leeraar die als uitsluitende voertaal het Vlaamsch zal gebruiken.

De leergang zal worden aangevangen, van zoohaast zich slechts vijftien personen hebben doen inschrijven. Zijne toetreding zenden naar het lokaal: Notarissenzaal, Lieven Bauwensplaats, Gent, of aan den schrijver,

M. HENDRIK PETIAU, Sint-Lievenslaan, 60, Gent.

KURAGIGAĴOJ,

Kun granda honoro kaj sincera ĝojo, ni ricevis de diversflankoj kuragigajn leterojn inter kiuj la du jenajn:

STEENBRUGGE, la 26^{an} de Januaro 1913.

Al la Estimataj Prezidanto kaj Komitatanoj
de la Gento Grupo Esperantista.

Gento.

Kun ĝojo mi ricevis la unuan numeron de via monata bulteno "L'ESPERANTO" ... Tio estas nova pruvo de via senlaca kuraĝo kaj propagandemeco por nia sankta afero. Mi tute gratulas vin pro la brila sukceso de via grupo.

Mi ne dubos pri la bono kiun faros al nia movado la disdono de tia bulteno. Ĝi estas tre taŭga propagandilo, precipe ĉar ĝi estas verkita trilingve; tio estas ja nepre necesa por ke ĝi estu fruktedona.

Kun plezuro mi rimarkis ke, malgraŭ la fando de tiu bulteno, vi ne forlasos nian nacian organon "Belga Esperantisto" kaj ke vi varme

rekomendas ĝin. Efektive, antaŭ ĉio, ni devas subteni la organon de la "Belga Ligo", kaj la grupaj bultenoj, kiuj estas nepraj propagandiloj, ne povas malhelpi ĝian prosperadon.

Mi tute deziras, Estimataj Samideanoj, ke via klopodoj estu rekompensataj per la plej esperebla sukceso kaj ke la proksima Esperantista Semajno-Kongreso en via tutmonda Ekspozicio estu vera triumfo.

Akceptu, Estimata Samideanoj, la sinceran saluton de via tutsindona.

A. J. WITTERYCK

Prezidanto de la "Belga Liga Esperantisto"

Al la Genta Grupo.

Brave Gentajamikoj, laboremaj viroj! De la momento kiam vi komencis al militi vian urbon al Esperanto, vi neniam haltis sur la vojo de la progreso.

Post la sennombraj kursoj kiujn vi organizis, post varbado de Ĉiurangaj adeptoj, post entrepreno de via Esperanta Semajno, kiu sendube enkondukos Genton milojn da samideanoj, nun vi kronas vian verkon per aperigo de speciala organo.

Laudinda, ege laŭdinda estas via decido, ĉar tiu ĵurnalo, malavare disdonita, konigos en ĉiuj medioj nian ideon, nian celon, nian sanktan aferon.

Plie, ĝi estos por vi kvazaŭ infano kiun ni kune adoptis; vi ĉiuj interesigos je ĝia kreskado, je ĝia feliĉo, kaj estos nova kaj nerompebla ligilo inter la Genta grupanoj.

Ĝi prosperu, ĝi floru! Jen estas la tutkora bondeziro de viaj valonaj fratoj.

L. Delvaux

Prezidanto de la Grupo de Charleroi,
Vic-Prezidanto de la Belga Ligo.

Esperantistoj! Favorizu la magazenojn kaj personojn, kiuj anoncas en nia "Bulteno" kaj diru al la vendistoj, ke vi estas Esperantistoj!

La Movado en Gento.

La kurso, kiu komenciĝis la 15^{an} de Januaro, kunigis dudekon da lernantoj, plenaj je fervoro, kaj diligenteo. La ceteraj kursoj, organizitaj de nia grupo, bone progresadas, kaj ĉio antaŭvidigas ke, dum la ekspozicio, estos en nia urbo, falango da samideanoj por gvidi kaj utili niajn fremdlandajn geamikojn.

—o—

La komitato por la esperanta -semajno, okazonta de la 14^a ĝis la 20^a de Aŭgusto funkciadas kaj laboradas ageme. De nun ĝi estas certa obteni gravan monhelpon de la Ekspozicio; plie, nia E.-L. estas oficiale akceptita de la registraro kaj enskribita sur la listo de l'oficialaj kongresoj, okazontaj en la Ekspozicio.

La aliĝoj alfluas el ĉiuj partoj de la mondo; ni petas niajn geanojn plej kiel eble enskribigi sin, ĉar la plejmulto de la geanoj de la belgaj grupo aniĝis jam.

La kongreskarto kostas nur 2.50 fr. kaj rajtigas ne nur ĉeesti ĉiujn festojn, kunvenojn, koncertojn, k. t. p. dum la E.-S. sed precipe: utilos kiel Senpaga Enirrajtigilo en la Ekspozicion dum la tuta daŭro de la E. S. Do eĉ neesperantistoj havas intereson aliĝi! Konigu tion al viaj familianoj, amikoj kaj konatuloj!

—o—

Nia fervora, nelacigebla amiko. S^{ro} H. Petiau faris, lastan monatan, en la Societo de la Eks-suboficiroj de la Belga Armeo, tre interesan paroladon pri nia kara Lingvo kaj nia sankta Afero. Ĉeestis arego da membroj de tiu societo, kiu tre interese aŭskultis la paroladanton kaj fervore aplaudis lin. Nia amiko estis feliĉa povi ĝojiĝi je belega rezultato, efektive: tiuj enskribiĝis ĉirkaŭ 20 eks-suboficiroj por la kurso, kiun li organizis la 11^{an} de Januaro!

Brave amiko!

—o—

La komitato de nia grupo ree faras varman alvokon al nia anaro, por ke ĉiuj, ĉeestu akurate la merkredajn kunvenojn. Estas nepre necese ke ni ekzercadu por esti kapablaj, dum la tuta daŭro de l'Ekspozicio, kaj precipe dum la E.-S., povi fari servojn al la grandnombro da Eksterlandanoj kiuj vizitos nian urbon kaj Ekspozicion. Memoru ke, el ĉiuj partoj de la mondo, geamikoj kalkulas sur nin por al ili gvidi kaj fari servojn ĉiuspecajn je sia vizito proksima!

—o—

Estas haveblaj ĉe nia sekretario, malgrandaj afiŝetoj verdaj, kun la frazo: « APPRENEZ L'ESPERANTO! ».

La prezo estas fr. 0.20 po cento. Ĉiu aĉetu ilin por alĝui sur siajn korespondajojn, leterojn,.... kaj murojn!

Pericles antaŭ la ĵugistraro Athene'a

Ĉu vi ankoraŭ memoras, burĝoj de Athene'o! kiel antaŭ malmultaj jaroj nia urbo kaj ĉirkaŭaĵoj similis al nemezurebla laborejo kie miloj da laboristoj kaj metiistoj intermoviĝadis? El la montoj Hymette 'aj la fosistoj elfosadis la malglatan marmoron, sur la deklivoj Pentelik 'aj la hakilo de la arbohakistoj hakis la centjarajn kverkojn kaj el ĉiuj lokoj estis alportataj materiaĵoj kiujn Attik'ujo ne posedis sufiĉnombro. La unua ŝipo apenaŭ elvelis kiam alia enveturis kun streĉitaj veloj nian havenon, ŝarĝita per la odora ligno Cyprus'a aŭ la eburno Lybie'a. Tiam la popolamaso alkuris la elŝarĝejon kaj kantante kaj ĝojante ĝi suprenlevis el la kilo la multvaloran ŝarĝon. Aliaj penplene forpuŝis aŭ trenis la elŝarĝitajn produktaĵojn urben, kie ree aliaj estis pretaj, la ĉizilo, martelo aŭ trulo en la mano, por labori kaj prepari en taŭgaj laborejoj la krutajn materiaĵojn por ilin tuj liveri en pli lertajn manojn, kiuj kunigis artmaniere la plej malsamspecajn partojn al perfekta tuto tiel kreante el la plej ŝajna intermikso la plej prilaudindan ordon.

Neniu burĝo, malriĉa aŭ riĉa, kiu ne benis tiun laboron kaj kiu ne rikoltis ĉiutage la plej riĉajn fruktojn. Kiel milda pluvo malsekigas la teron, tiel ĉie la prospereco malleviĝis sur niajn kapojn ne forgesaate unu burĝon: terkulturo kaj ŝipveturo, komerco kaj industrio inter si konkuradis alporti la plej multan feliĉon.

De tiam nur kelkaj jaroj pasis. Kaj kiam nun, Athene'aj burĝoj, nia urbo estas vizitata de fremduloj, kaj kiam vi kondukas viajn gastojn tra niaj stratoj kaj placoj, tiam al kio vi ilin priatentigas, kion montras al ili via fingro? Sed kion mi diras? Kien direktigas la mirigitaj okuloj de l'fremdulo jam antaŭ ol vi povis ĝin averti? Kvazaŭ trafita de sorĉista vergo ĝi ne plu scias ĉu ĝi staras en Athene'o aŭ en la feliĉa restadejo de la Olympi'aj Dioj. Ekkaptita de sankta emociiĝo ĝi respektplene fleksas la genuojn kaj demandas emociplene, ĉu la Dioj mem sur teron alvenis por formi tiujn templojn kaj bildojn. Vi ridetas pri tiu entuziasmo, kiu vin karesas, sed ne malpli fajre vi ekkrias: Ne, ĉiuj-ĉi tiuj belaĵoj ne estas Di-sed homlaboro; estas laboro de niaj propraj manoj kaj fiere vi almontras inter la amaso ĉirkaŭanta la arĥitektojn kaj artistojn, sub kies lerta mano aperis tiuj mirindaj monumentoj, kiuj kunigis la viran vivtempon kun la ĉarmo de l'juneco.

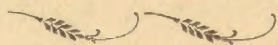
Burĝoj de Athene'o! Se en tia glorprena momento iu prezentus sin por kulpigi, kiel malŝparemulo, la viron per kies zorgoj ĉiuj-ĉi-tiuj artkreaĵoj devenis, kion respondus vi al tiu kulpiganto? Ĉirkaŭendirektu viajn okulojn, burĝoj de Athene'o! Admiru tie-ĉi la Parthenon'on, tie la Odeum'on, tie la Propylæ'ojn. Vi ilin ĉiam havas antaŭ la okuloj kaj ree vi ilin rigardadas kun miro kaj respekto. Tiel natura estas ĉe vi la sento al beleco kaj nobleco.

Sed kiu estas tiu viro kiu disvastigis en vi tiun senton, kiu aperigis ĉiujn tiujn belaĵojn. Mi estas tiu viro. Ĉu mi estas kulpa ĉar por tio mi uzis parton de la landa trezoro?

Tiam, eliru la lancon el la mano de Palas' o, lian kaskon de l'kapo! Allini kune kun la nobla Phidias' o ne malpli zorgis por via trezorkesto kiel por via gloro. Ne unu orero estas malŝparita. Vi povas senigi vian Protektiindon de ĉiu belegeco kaj per la malligita oro kiu ŝin ornamas amasigi ĝis la rando viajn trezorkestojn. Ĉu vi volas fari malpiegajon? Tiam, grandaj Dioj! donu al mi la ĉizilon, mi elĉizos la nomon de la Athene'a popolo, gravuritan sur altaroj kaj temploj; mi anstataŭigos ĝin per la mia kaj mi redonos al vi viajn talentojn. Sed ne, vi tion ne volas, burĝoj de Athene'o! Mi tion vidas je viaj malkontentaj rigardoj. Jes, al tio mi vin rekonas, Athenanoj! Mi vin konas pli bone ol vi mem vin konas. La honoro de ĉiu-ĉi-tiu beleco estas al vi kara kiel la vivo, kaj kiu al vi akirigis tiun honoron, ĉu vi lin kulpigas?

El Flandra lingvo tradukis,
E. C.

Priskribo de la urbo GENT.

GENT estas tre interesa urbo ne nur pro la industrio kaj la komerco sed ankaŭ pro siaj historiaj memorajoj. Ĝi estas lokita ĉe la kunfluiĝo de la Leie kaj de la Schelde, du riveroj trafluantaj la urbo ĉiadirekte. La urbo konsistas el dektri insuletoj interligitaj per pli ol dek ses pontoj. La historiskribantoj certigas ke la urbo datumas de la sepa jarcento.

GENT estas dividita en malalta kaj alta urbo. Ĝi enhavas 518 stratojn, 42 sobordojn, 65 pontojn, 40 bulvarojn, 14 vendejojn, 6 publikajn ĝardenojn, 35 preĝejojn, 96 konstruaĵojn por publika instruado, k. t. p. Ĝiaj ĉefaj industrioj estas la ŝpinado kaj la teksado de la kotono kaj de la lino. La nombro de la loĝantoj estas 165.000 proksimume.

Estos tre facila afero skribi longe pri la historiaj okazintaĵoj, kiuj okazis en la Genta urbo dum la diversaj jarcentoj, sed tio ĉi tro malproksimigus nin de nia celado. Ni do limigos je la priskribo de la gentaj monumentoj kiuj estas ĉiuj rimarkindaj. La ĉefaj monumentoj estas la sekvantaj. Ni komencu per la preĝejoj.

Elirinte la stacidomon kaj trapasinte la Flandran straton ni alvenas al la

Ĉefpreĝejo (au Katedra preĝejo)

bela kaj majesta monumento. La ĉefpreĝejo Sankta Bavo, primitive la preĝejo Sankta Johanno, estis aliformigata je katedra preĝejo en la jaro 1599, Lo kripto aŭ subtera preĝejo jam estis komencita dum la jaro 941, kaj la horejo je la fino de la 12^a jarcento. La turo kiu estis konstruata en 1534 estas alta 81 metrojn. Tiu ĉi preĝejo enhavas diversajn belegajn pentraĵojn, de malnovaj famaj pentristoj interaliaj: la adorado de la Ŝafido, de la fratoj Van Eyck; Sankta Amando ricevante Sanktan Bavon en la abatejo, pentraĵo verkita de Rubens. La prekikseĝo, ĉefverko de de la genta skulptisto Laurent Delvaux, datumas de 1745. La plej stranga parto estas la kripto;

en tiuj subteraj galerioj troviĝas la tomboj de multaj historiaj personoj.

La pentraĵoj de la ĉefpreĝejo estas videblaj la Dimanĉojn kaj festotagojn, senpage, de la 10 1/2 ĝis la 11 kaj de la 12^a ĝis la 1^a; la jandojn de la 11 1/2 ĝis la 12 1/2 per pago de 25 centimoj po persono. La aliaj tagojn oni pagas: unu frankon po unu aŭ du personoj; po grupoj da 3 ĝis 4 personoj: 50 centimoj po persono; po grupoj da 6 ĝis 9 personoj: 2.50 frankojn; po grupoj da 10 ĝis 14 personoj: 3 frankojn; po grupoj da 15 ĝis 19 pers.: 4 frankojn; kaj po grupoj de 20 personoj kaj pli 5 frankojn. La suprenirado de la turo kostas 50 centimojn po persono, je minimumo da 2 fr.

Proksimume de la ĉefpreĝejo oni ekvidas la Episkopan Palacon.

La Preĝejo Sankta Nikolo

datumas de la deka jarcento, aliaj diras de 1051. En la jaroj 1120 kaj 1429 partoj de la preĝejo forbrulis. Viziton al tiu ĉi monumento estas rekomendita al la admirantoj de arkitekturaj originalaj konstruaĵoj. Ĝi enhavas kelkajn mirindajn pentraĵojn, interaliaj: la Sanktiĝo de Sankta Nikolo, de "De Leemaecker", kaj la Falado de la Anĝeloj ribelantaj k. c.

Preĝejo Sankta Miĥaelo

Estas granda kaj bela konstruaĵo de la jaro 1440. La tiron oni neniam finis pro manko la de necesaj monrimedoj. La internaĵo de la preĝejo estas majestege. Ĝi enhavas diversajn artobjektojn, interaliaj; la pentraĵon de Van Dyck: Kristo krucumigita.

Preĝejo Sankta Jakobo

Oni opinias ke tiu ĉi preĝejo estis konstruata dum la 11^a jarcento. Enhavas belan tomban monumenton de la fama kirurgiisto Palfyn.

Troviĝas en la preĝejo admiregindaj pentraĵoj. Oni devas speciale citi: "la lasta juĝantaro", de van Cleef; la "liberigo de la kristanaj sklavoj", de Gaspard de Crayer; kaj "Sankta Virgulino, propetante pri la kripluloj", ankaŭ verkita de De Crayer.

La preĝejo de la Aŭgustinaj Monaĥoj.

enhavas rimarkindajn konfesejojn.

La preĝejo Sankta Petro.

estis konstruata dum la 17^a jarcento. La internaĵo enhavas nenian veran kuriozaĵon, nur kelkajn pentraĵojn, sed ili estas ne interesaj. Dum la franca revolucio la preĝejo estis aliformigata en Muzeo, sed en 1809 ĝi estis re aliformigata en paroĥa preĝejo.

En la Abatejo de Sankta Petro, nun uzata kiel soldatejo, oni longtempe organizis la ceremonion (speco de sanktiĝo) de la ricevado de la grafoj de Flandrujo.

Por viziti la abatejon (aŭ soldatejon) oni bezonas la permeson de la Oficejo de la placo.

Sur la granda rektangula placo antaŭ la soldatejo nomita Placo Sankta Petro okazas ĉiujare la vintra kaj la somera foiroj.

La preĝejo de Sankta Anna kaj diversaj aliaj enhavas multajn vidindaĵojn.

(Daŭrigota.)

INTERŜANGADO.

(Sub tiu-ĉi rubriko, ĉiu membro povas fari proponon pri interŝangado de Poŝtkartoj ilustritaj, Poŝtmarkoj, Leteroj, Ĵurnaloj, k. t. p.)

Deziras korespondadi kaj interŝangi ilust. p. k. kaj p. m, nur kun fremduloj :

Fino	<i>Eugénie Colyn,</i>	183, Rempart de Plaisance,	Gand.
»	<i>Adrienne Colyn,</i>	id	id.
»	<i>Irma De Vliéger,</i>	15, Place de l'Ecluse,	id.
»	<i>Fouquet,</i>	28, Rue du Moulin,	id.
»	<i>Schepens,</i>	14, Rue Ch-Louis Dierickx	id.
»	<i>O. Standaert</i>	66, Rue Savaen	id.
»	<i>Suz. Van Hyfte,</i>	228, Rempart de la Biloque,	id.
»	<i>Claire Verschuere</i>	91, Rue Joseph Plateau,	id.
Sto	<i>Georges Dezutter,</i>	76, Pêcherie,	id.
»	<i>Ernest Simonis,</i>	55, Rue des Entrepreneurs	Mt-St-Amand. (Gand)
»	<i>Flor. Van Cleemput,</i>	137, Bd. de la Citadelle,	Gand.
»	<i>Vermandere,</i>	85, Rue de la Bienfaisance,	id.

ĈE LA REDAKTEJO : oni akceptas tre dankeme poŝtmarkojn, ne nur maloftajn por kolektaĵo, sed ankaŭ ĉiuspecajn; ankaŭ ne-ilustritajn poŝtkartojn, banderolojn por Ĵurnaloj kaj kartleterojn. Oni sendos interŝange ĉion pri kio oni petos (ilustritajn poŝtkartojn, ĵurnalojn, librojn, k. t. p.)

Bibliografio.

La redakcio recenzos pri ĉiu esperanta verko, sendita po du ekzempleroj, al la ĉefredaktoro.

Por la Filatelistoj !

Nia grupo intencas starigi sektion por filatelistoj, t. e. kolektistoj de poŝtmarkoj. Ne nur niaj membroj sed ankaŭ disaj esperantistoj, kaj eĉ neesperantistoj povas aniĝi la novan sektion.

La celo de tiu societeto estas faciligi kaj favorizi al ĉiuj la interŝangadon, aĉetadon, vendadon, lotumadon, k. t. p. ne nur de poŝtmarkoj, sed ankaŭ de poŝtkartoj ilustritaj, moneroj, kromoj, kaj ĉiuspecaj kolektaĵoj. Oni akceptos membroj el ĉiuj partoj de Belgujo kaj de fremdaj landoj.

Nenia kotizajo estos postulata. - La membroj tamen devos submetiĝi je la regularo, kiu aperos en posta bulteno, kaj promesi, je l'honoro, ĉiam respondi, almenaŭ unu fojon, al siaj korespondantoj.

Por aliĝi la "Filatelian sektion,, sendu vian nomon kaj legeblan adreson al la ĉefredaktoro de la "Bulteno,, rue de Gand, 34, **Mont-Saint-Amand** (Belgujo.)

Havebla ĉe la Redaktejo :

En vente au bureau de la Rédaction :

Te verkrijgen op het bureel van het Tijdschrift :

Spraakleer en Oefeningen der Hulpwereldtaal

ESPERANTO

— door MICHEL SEBRUYNS. —

Prezo : 1 franko, poŝtmandate au kontraŭ poŝtmarkoj.

Prix : 1 franc, contre mandat ou timbres-poste.

Prijs : 1 frank, tegen mandaat of postzegels.